

Inleefspel Wereldkamp 2008 - donderdag namiddag – thema ecologie

Dit was een fantastisch geslaagde wereldkamp activiteit!

1. Toelichting voor de begeleiding

Waarover gaat het spel ?

- Uitgangspunt is het verhaal van de tribal groepen in de woudgebieden (of wat er van overblijft) in Chhattisharh (en Orissa), en de werking van BD-partner PARDS in het Bastar district.
- Bastar bestaat voor driekwart uit wouden, van oudsher de thuis van de Adivasi, de verschillende inheemse volkeren die de oorspronkelijke bevolking van India uitmaken. In Bastar zijn 70% van de totale bevolking Adivasi. Vroeger voorzagen de bossen hen van alles wat ze nodig hadden om te leven: voedsel, vezels, hout, medicijnen, olie, enz...
- In het recente verleden vielen echter grote stukken woud ten prooi aan houtkap, mijnbouw en industriële landbouw. Maar ook de exploitatie van de economisch interessante bosproducten kwam meer en meer in handen van bedrijven. De inheemse bevolking moest wijken. Afgesneden van grote delen van hun traditionele natuurlijke schatkamer, moesten ze op zoek naar alternatieven om in hun levensonderhoud te voorzien. Vandaag leven ze van een mix van bosbouw, landbouw en veeteelt. De hele evolutie heeft hen verarmd en gemarginaliseerd
- Hoe men vandaag het tij keert, kan je lezen in de campagnetekst van 2009.
- In zijn volledigheid gaat het over een verhaal met de componenten ecologische, economische, sociale en culturele duurzaamheid
- Voor het inleefspel nemen we ecologie en het woud als inrijpoort en als voornaamste insteek. Maar het is ook een verhaal van mensen die leven van het woud.
  - o Het bos is immers een schat (ecologisch gesproken) die moet bewaard worden: waterhuishouding, verwoestijning tegengaan, biodiversiteit, klimaatregeling, CO2-put, enz...
  - o Het bos is tegelijk ook een schatkamer, met daarin een ongelooflijke hoeveelheid producten die nuttig zijn voor de mens, zowel in termen van food als non-food. Tamarinde is 1 voorbeeld van de talloze NTFP (non timber forest products) die tribals in het Bastar District uit het bos winnen. Vele daarvan zijn ook geld waard. In een studie van PARDS worden tientallen NTFP genoemd die commercieel interessant zijn.
  - o De tribals zijn de traditionele deskundigen, behoeders, gebruikers, ontwikkelaars, en dus "schatbewaarders" of "rentmeesters" van dit systeem, evenals van een landbouw gebaseerd op biodiversiteit en in relatie met het bos.
  - o De methode die PARDS gebruikt, door de NTFP te herwaarderen, de claim op de territoria te verdedigen en de vermarkting in eigen beheer te doen, is ook een herwaardering en verdediging van de rol van de tribals als "schatbewaarder".
  - o Het beeld verder gebruikend zou je kunnen zeggen dat de aantasting van hun voorouderlijke rechten op dit gebied, evenals de inkrimping van het woud door zgn moderne ontwikkeling en de exploitatie van de NTFP door derden, het werk is van "schattenjagers" die de schatkamer leeghalen zonder zich af te vragen of het voortbestaan van het systeem wel verzekerd is.

Speelveld : het kampterrein of een deel ervan.

Wat hebben we nodig ?

- **het bos** = 200 ballonnen, opgeblazen en met een koordje er aan dat voldoende lang is.
  - o 8 kleuren (= symbool van de diversiteit aan woudproducten)
    - Géén groene (= symbool van voedsellandbouw)
    - Géén witte (= symbool van contractteelt)
    - Géén zwarte (= symbool van industriële gewassen)
  - o 25 stuks per kleur
  - o 60 ballonnen zijn verdeeld over de leefgroepen (zie verder)
  - o De overige 140 ballonnen worden als tros (of enkele trossen) vastgemaakt aan een paal (of enkele palen) die in het midden van het speelveld staat, in een afgebakende cirkel, goed zichtbaar voor iedereen. (let op: de ballonnen moeten kunnen losgemaakt worden, ofwel moeten we ze afknippen, maar dan moet er nog voldoende lange koord overblijven)

- In de afgebakende cirkel vinden we ook het kantoor van het **Forest Department van de staat Chhattisharh.**
- Niemand mag in de cirkel binnenkomen, tenzij met toelating van het Forest Department.
- **De voedsellandbouw** = Groene ballonnen, een 40-tal, opgeblazen en met een koordje aan
- **De contractteelt** = witte ballonnen, een 40-tal, opgeblazen en met een koordje aan
- **De industriële gewassen** = zwarte ballonnen. Worden opgeblazen naarmate ze in het spel komen
- **Spelfiches = plankjes van ongeveer 4 cm bij 8 cm**
  - **Gekleurde plankjes: symboliseren know-how en controle (beheer) ivm woudproducten**
    - In dezelfde 8 kleuren geschilderd
    - Op elk plankje ook de naam van een NTFP geschreven met dikke stift (tamarinde, bamboe, enz..)
    - 20 stuks per kleur
  - **Groene plankjes: symboliseren landbouwproductie voor verkoop**
    - Een 40-tal
  - **Houtkleurige plankjes (niet geschilderd dus): symboliseren loonarbeid**
    - Een 150-tal
- **1000 Knikkers: symboliseren het inkomen**
- **Pvc-buisjes waar elektriciteitsdraden doorheen getrokken worden.**
  - Fungeren als “spaarpot” en geven tegelijk ook de “maat van de basisbehoeften” aan. Worden gezaagd op lengte zodat er 20 knikkers in kunnen.
- **Enkele autobanden (symboliseren auto's)**

Wie hebben we nodig?

- **tribal groepen:** 20 leefgroepen (19 of 18 kan ook)
- **de firma:** 1 leefgroep van oudste deelnemers, splitst zich eventueel op in 2 dochterbedrijven
- **rollen, bijrollen en figuranten:** (begeleiders en animatieploeg)
  - de staat, vertegenwoordigd door het **Forest Department**
  - de lokale autoriteiten, vertegenwoordigd door het **Panchayat Development Committee**
  - **PARDS**, een ngo die tribal groepen organiseert, vorming geeft en lobbywerk doet
  - **De advocaat van PARDS**
  - **De witte en zwarte fee**
  - De heer en mevrouw **Climate & Change**
  - rijke stadsbewoners = **werkgevers**
  - **lokale handelaars**
  - **handelaars in de stad**
  - **Verhuurfirma vrachtwagens**

Beginsituatie:

- Er zijn 20 leefgroepen, symbool voor evenveel tribal groepen
- Zij bakenen zich elk een leefgebied af op het terrein
- Zij ontvangen bij het begin van het spel een speluitleg
- Ze krijgen een pvc buisje
- Ze krijgen 8 plankjes, 1 van elke kleur (geen groen)
- Ze krijgen 3 ballonnen van verschillende bos-kleuren + een groene ballon (=landbouw). Ze binden de ballonnen aan een stok, midden in hun leefgebied. (Niet met teveel knopen, want ze moeten de ballonnen kunnen losmaken en ermee rondwandelen, zie verder)

Techniek van het spel?

- Het is een soort één (firma) tegen allen (tribals) spel
- Het gaat in het spel voornamelijk over het nemen van beslissingen, en de gevolgen daarvan.
- Jammer genoeg heb je bij de start van het spel niet alle elementen die nodig zijn om de juiste beslissingen te nemen.
  - Toch word je al meteen tot het nemen van beslissingen gedwongen.

- Afhankelijk van je beslissingen, krijg je aanvullende informatie die kan helpen om de spelsituatie beter in te schatten.
  - Helaas is het zo dat gedane zaken geen keer nemen. Elke beslissing heeft gevolgen, en die gevolgen kan je meestal niet ongedaan maken.
- Tijdens het spel kan je een inkomen verdienen (knikkers). Die heb je ook nodig, want na elke spelperiode moet blijken of je genoeg verdiende om in leven te blijven en om te investeren in extra's voor je dorp.
  - Als je een groene ballon hebt (voedsel) en jouw buisje is helemaal gevuld met knikkers, dan heb je genoeg verdiend om te voorzien in je basisbehoeften. Heb je meer, dan kan je investeren. Heb je minder, dan verval je in armoede en heb je je in schulden gestoken.
- Op het einde van elk jaar komen de **witte en de zwarte fee** langs. Die twee horen altijd samen. (kan ook iemand zijn met een masker vooraan en een masker achteraan, zoals een januskop)
  - Je zorgt dat je groene ballon aanwezig is.
  - Je overhandigt hen het buisje, gevuld met knikkers. Ze ledigen het buisje in een koffer of draagtas die ze bij hebben.
  - Het surplus mag je houden
  - Voor elke knikker die je tekort hebt, moet je iets van je bezittingen inleveren: een ballon **of** een plankje.
- Het systeem met de knikkers zorgt er voor dat de groepen geen tijd moeten spenderen aan het kopen en verkopen van voeding, onderwijs, gezondheidszorg, etc... Zo vermijden we dat het een spel wordt waar de focus ligt op handel drijven, of waar het economisch aspect primeert op het ecologisch thema.
- Timing voor een spel dat 2 uur duurt:
  - 14.00 u : *Gram Sabha* (= **dorpsvergadering met je eigen groep**)
bespreek de speluitleg ! Bepaal je strategie!
  - 14.15 u: jaar 1 gedurende 25 minuten
  - 14.40 u: *Gram Sabha*. (= **dorpsvergadering**) Bepaal opnieuw je strategie.
  - 14.55 u: jaar 2 gedurende 25 minuten
  - 15.20 u: *Gram Panchayat* (= **gemeenteraad. Wordt gehouden in een kring met 20 bakjes, één voor elk gemeenteraadslid. Elke groep duidt een vertegenwoordiger aan als gemeenteraadslid.**)
  - 15.35 u: jaar 3 gedurende 25 minuten
  - 16.00 u: einde van het spel. Nabespreking in de leefgroep.
- Op het eind van het spel, **en zeker bij de nabespreking**, blijkt dat de inzet van het spel meervoudig was :
  - Wat blijft er na het spel over van het bos?
    - hoeveel van de 200 gekleurde ballonnen hebben we nog in het spel?
  - Wie heeft de controle over het bos en de bosproducten?
    - wie heeft de ballonnen? Wie de plankjes?
  - Welke ecologische kwaliteit blijft er nog over?
    - Welke kleuren zijn er nog?
    - Wat is er in de plaats gekomen van de verdwenen ballonnen?
  - Welke sociale/economische resultaten hebben we?
    - Wie is er beter aan toe? Wie slechter?
  - Welke politieke resultaten hebben we?
    - Konden we onze rechten?
    - Hebben we resultaat geboekt ?
    - Konden we onze rechten doen gelden?
      - Wordt de wet toegepast?
      - Waarom werd die niet automatisch toegepast?

- Bij de aanvang van het spel is de opdracht voor de Tribals eenvoudig:
“zorg dat je als groep een goed leven hebt, door elk jaar je spaarpot te vullen met knikkers. Als je overschot hebt, mag je die houden voor volgend jaar, of investeren in ontwikkeling”. Om knikkers te verdienen heb je verschillende mogelijkheden:
  - **1. je hebt ballonnen (stukken bos) en plankjes (know how en controle) van dezelfde kleur. Wat kan je hiermee aanvangen?**
    - Verkopen van bosproducten
      - Elk bosproduct krijgt een beschrijving, bvb een busseltje gras = medicinale planten, een gewezen matje = vezels, enz...
      - Elk bosproduct komt ook overeen met een bepaalde kleur
      - Je kan het maar verkopen als je bij de verkoper aanbiedt met het plankje én de ballon van de juiste kleur.
      - Bij het begin van het spel heb je wel 8 plankjes, maar slechts 3 ballonnen (de 4° ballon, de groene, is voedsellandbouw voor eigen gebruik. Daar heb je geen plankje van. Je kan dus geen voedsel verkopen.)
    - Overschakelen naar meer landbouwteelten
      - Je levert een ballon en het plankje met bijhorende kleur in bij het Panchayat Development Committee en je ontvangt in ruil een extra groene ballon en een groen plankje. Je kan nu ook voedsel verkopen.
        - Gevolg: het Forest Department doorprijkt de ingeleverde ballon (stukje bos verdwijnt). Hij kan niet meer in het spel gebracht worden.
        - Het plankje gaat naar de firma
    - Je verkoopt je ballonnen en de bijhorende plankjes aan de Firma
    - Je doet aan contractteelt voor de Firma. Veilig, want met een officieel contract dat ondertekend wordt in het bijzijn van een official van het Panchayat Development Committee. Je levert je ballonnen en bijhorende plankjes in, en in ruil ontvang je een witte ballon en een teeltschema. Als je dat goed opvolgt, krijg je elk jaar je centen op vastgestelde tijden.
      - Addertje onder het gras: in het teeltschema staan enkele zaken waarvoor je je in schulden moet steken.
      - De ingeleverde ballonnen worden doorprijkt, en zijn definitief uit het spel.
  - **2. wat doe je met de plankjes waarvan je de ballon in bijhorende kleur niet hebt ? (je hebt wel de know-how over de producten, maar geen controle of beheer over het bos)**
    - Probeer de ontbrekende ballonnen te verkrijgen. Het bos (de resterende ballonnen) is eigendom van de staat. Het wordt beheerd door het Forest Department. Je kan proberen om van hen ballonnen te verkrijgen in de ontbrekende kleuren, zodat je méér bosproducten kan verkopen.
      - Wat je niet weet in het begin: dit wordt systematisch geweigerd, tenzij je komt met de advocaat van PARDS.
    - Je kan ze gewoon verkopen aan de Firma. Doe dit enkel als je eenmalig geld nodig hebt, en beding een goede prijs.
    - Je kan het inruilen voor een arbeidskaart (een houtkleurig plankje)
      - Dat is een interessante optie. Met dit plankje kan je aanbieden bij een werkgever. Met een betaalde job verdien je dan geld voor je gemeenschap.
      - Als er op het platteland te weinig arbeidsplaatsen zijn, kan je ook naar de stad gaan om je aan te bieden aan de werkgevers.

- Er zijn ook werkgevers die zich actief aanbieden in de dorpen om mensen te ronselen met aanlokkelijke voorstellen (blijkt dan uiteindelijk om mensenhandel te gaan)
  - Alle ingeleverde gekleurde plankjes gaan naar de Firma
- **En waar is de Firma intussen mee bezig?**
- De Firma start het spel zonder gekleurde ballonnen en zonder gekleurde plankjes.
  - De Firma heeft wel witte ballonnen. Hiermee kunnen ze tribal groepen overtuigen om over te stappen op contractteelt.
  - Oplettende lezers zullen gemerkt hebben dat
    - De door de tribals ingeleverde ballonnen systematisch vernietigd worden (er verdwijnt bos)
    - Ingeleverde of ingeruilde plankjes automatisch naar de Firma gaan (De Firma verwerft macht en controle)
  - De plankjes die de Firma in handen krijgt, investeert ze in de 'modernisering' en de 'economische ontwikkeling' van het land. Hierbij verdwijnt opnieuw bos.
    - Voor elk plankje kan ze bij het Forest Department een zwarte ballon krijgen. Die wordt terplekke opgeblazen en van een koordje voorzien.
      - Het plankje wordt definitief uit het spel genomen.
      - Voor elke zwarte ballon wordt een gekleurde ballon uit de tros doorgeprikt. (woud wordt omgezet in agrobusiness, houtkap, energiegewassen, mijnbouw etc...)
  - De Firma kan ook optreden als werkgever. Werkzoekenden worden dan tewerkgesteld in de energiegewasplantages, in de mijnbouw, ... en ontvangen daar bitter weinig geld voor.

Inputs tijdens het spel:

Tijdens de jaren 1, 2 en 3 komen verschillende mensen naar de dorpen met diverse soorten voorstellen:

- **Medewerkers van PARDS** maken reclame voor hun vormingscursussen. Een cursus kan maar doorgaan als er 10 mensen aanwezig zijn uit minstens 4 groepen.

Cursus 1. Hoe een extra inkomen halen uit voedselproductie?

- De staat wil iets doen aan de ondervoeding door kinderen op de scholen een maaltijd te geven. Als wij samen naar de gemeentelijke overheid stappen en zeggen dat we zelf die maaltijden willen bereiden, kunnen we meer verdienen dan vandaag.

Cursus 2. Hoe werkt de Gram Panchayat (gemeentebestuur), en heb ik daar inspraak?

- Inheemsens hebben een speciale status binnen het Panchayat Raj systeem, met verzekerde vertegenwoordigingen

Cursus 3. Hoe kunnen we meer geld krijgen van onze woudproducten?

- Door samen een opslagplaats te bouwen en een camionette te huren waarmee we samen kunnen verkopen in de stad ipv op de lokale markt. (camionette = een autoband die je moet verrollen)

Cursus 4. Hoe het Panchayat Development Committee overtuigen om te zorgen voor werkgelegenheid?

- Er is een wet die zegt dat iedereen op het platteland recht heeft op 100 dagen werk per jaar. Er is ook geld beschikbaar om ons een loon te betalen, of een werkloosheidsvergoeding als er geen werk is.

Cursus 5. Hoe het Forest Department overtuigen om stukken bos aan ons te geven?

- Er is een wet die bepaalt dat wij rechten hebben om het woud te behouden en te beheren voor eigen levensonderhoud. We kunnen dat recht opeisen. We hebben daarvoor wel een advocaat nodig.

- **Firma** trekt rond om woud (ballonnen) en productierechten (plankjes) op te kopen of om contractteelt voor te stellen.
- De heer en mevrouw **Climate & Change** komen rond met natuurrampen.
Ze doen dat, verkleed als keurig geklede Britse butlers die een briefje komen afgeven dat op een zilveren schaal ligt. Bvb:
  - *Als gevolg van de ontbossing en de klimaatopwarming zijn de moessonregens erg vernietigend dit jaar. Uw landbouwogst zal helaas mislukken.* (doorprikken terplekke een groene ballon)
  - Andere: verwoestijning, ziekten, soorten sterven uit (ballonnen in de tros gaan vliegen) of worden doorgepikt ...
- **Panchayat Development Committee** verkoopt pesticiden en kunstmest. Je kan daar ook –tegen betaling van knikkers- deze zaken kopen die je nodig hebt om te kunnen voldoen aan de eisen van de contractteelt.
fungeren verder als spelregulator door tal van taken die de relatie van de dorpen met de gemeente aangaan: arbeidskaarten, omschakelen naar voedsellandbouw,... zie aparte beschrijving
- **Lokale handelaars:** kopen woudproducten op en geven er weinig knikkers voor in ruil. Ze kopen ook slechts een beperkte hoeveelheid per product. (een leefgroep kan niet normaal gesproken niet meer dan 2 stuks per product verkopen)
- **Handelaars in de stad:** kopen woudproducten op voor méér knikkers. Maar ze kopen enkel als je komt leveren met minstens 5 identiek gekleurde ballonnen + bijhorende plankjes (dwz met 5 leefgroepen samen) , en als je met een wagen (=autoband) arriveert

DHUNKURYA inleefspel – speluitleg voor de leefgroepen

Deze namiddag verplaatsen we ons even naar BASTAR, een van de districten van de Indiase deelstaat Chhattisharh . Bastar bestaat voor driekwart uit wouden, van oudsher de thuis van de Adivasi, de verschillende inheemse volkeren die de oorspronkelijke bevolking van India uitmaken. In Bastar zijn 70% van de totale bevolking Adivasi. Vroeger voorzagen de bossen hen van alles wat ze nodig hadden om te leven: voedsel, vezels, hout, medicijnen, olie, enz... Vandaag is dat niet meer zo. De Adivasi leven nog wel gedeeltelijk van het woud, maar ook van landbouw, of van werk in loondienst.

In dit spel zijn jullie een dorpsgemeenschap van Adivasi. Ook de andere leefgroepen zijn zo'n dorp.

BAKEN VOOR JE GROEP EEN EIGEN PLEKJE AF OP HET SPELTERREIN.

ZORG DAT HIER ALTIJD IEMAND VAN JE GROEP AANWEZIG IS

Eén groep heeft een andere taak. Zij zijn de **Firma** die in Bastar allerhande economische projecten opzetten. De Firma is dan ook een belangrijke werkgever in de streek.

Wat moet je weten om het spel te begrijpen?

- **200 ballonnen stellen de bossen van Bastar voor.**

- o We hebben 8 verschillende kleuren. Elke kleur staat voor een van de waardevolle producten die in het bos te vinden zijn. Zie handleiding achteraan.
- o Als dorpsgemeenschap krijgen jullie 3 van deze bosballonnen. Dat is het deel van het bos dat jullie ter beschikking hebben. Bewaar deze ballonnen goed. Jullie inkomen hangt er van af.
- o De rest van het bos is in handen van de staat. Het wordt beheerd door het **Forest Department**

- **Houten plankjes in dezelfde 8 kleuren**

Omdat jullie vroeger volledig leefden van wat het bos opbrengt, is de kennis over de oogst, de bewaring en verwerking van al deze producten nog in het dorp aanwezig. (zie ook de handleiding achteraan)

Die kennis stellen we voor aan de hand van 8 houten plankjes, in dezelfde 8 kleuren. Een deel van jullie kennis is helaas onbruikbaar geworden. Je kunt enkel de kennis gebruiken van de 3 plankjes die dezelfde kleur hebben als de 3 bosballonnen die je kreeg.

- **Groene ballon**

Die stelt de landbouw in jullie dorp voor. Zolang jullie zo een groene ballon hebben, produceren jullie genoeg voedsel om zelf van te leven. Zorg dus dat je altijd een groene ballon hebt.

- **Knikkers**

De knikkers stellen je inkomen voor. We spelen in 3 speljaren, en elk jaar moet je proberen om voldoende knikkers te verdienen om een goed leven te leiden.

- **Een plasticen buisje**

Dat is je spaarpot. Als op het einde van het jaar het buisje helemaal gevuld is met knikkers, heb je net voldoende verdiend om te kunnen leven.

- **De witte en zwarte fee: de jaarlijkse afrekening**

Op het einde van elk jaar komt de witte en zwarte fee langs. Zij kijkt of je een groene ballon hebt (voedsel om van te leven) en of je een gevulde spaarpot hebt. (geld voor de gezinsuitgaven).

Je overhandigt haar je gevulde spaarpot. Zij maakt hem leeg in haar buidel.

- o **Heb je een groene ballon en is je spaarpot helemaal vol? Mooi zo. Je kan overleven.**

De knikkers die niet in je spaarpot kunnen, mag je houden voor volgend jaar.

- o **Heb je te weinig knikkers en/of heb je geen groene ballon? Dan slaat de armoede toe.**

Je moet jezelf in schulden steken om te kunnen overleven. Je moet iets van je bezittingen afgeven.

Voor elke knikker die je te weinig hebt, moet je aan de zwarte en witte fee een plankje of een ballon overhandigen.

Ook als je geen groene ballon hebt moet je een plankje of een ballon overhandigen.

Hoe moet je het spel spelen?

- **De opdracht is eenvoudig:**
"ZORG DAT JE ALS GROEP EEN GOED LEVEN HEBT, DOOR ELK JAAR JE SPAARPOT TE VULLEN MET KNIKKERS. ALS JE OVERSCHOT HEBT, MAG JE DIE HOUDEN VOOR VOLGEND JAAR, OF INVESTEREN IN ONTWIKKELING. " WIE HEEFT OP HET EINDE VAN HET SPEL DE MEESTE KNIKKERS OP OVERSCHOT ??????"
- **Hoe verlopen de jaren?**
  - 14.00 u : *Gram Sabha* (= dorpsvergadering met je eigen groep)
bespreek de speluitleg ! Bepaal je strategie!
  - 14.15 u: jaar 1 gedurende 25 minuten
  - 14.40 u: *Gram Sabha*. (= dorpsvergadering) Bepaal opnieuw je strategie.
  - 14.55 u: jaar 2 gedurende 25 minuten
  - 15.20 u: *Gram Panchayat* (= gemeenteraad. Wordt gehouden in een kring met 20 bakjes, één voor elk gemeenteraadslid. Elke groep duidt een vertegenwoordiger aan als gemeenteraadslid.
  - 15.35 u: jaar 3 gedurende 25 minuten
  - 16.00 u: einde van het spel. Nabespreking in de leefgroep.
- **Om knikkers te verdienen heb je verschillende mogelijkheden. Bespreek wat jullie zullen doen:**
  - o **Je hebt ballonnen (stukken bos) en plankjes (kennis) van dezelfde kleur. Wat kan je hiermee aanvangen?**
    - Verkopen van bosproducten aan de handelaars op de markt
Maak het product waarvan je de kleuren hebt, zoals beschreven in de handleiding. Om het te verkopen, moet je met het product + het plankje + de ballon van de juiste kleur naar de markt gaan.
    - Overschakelen naar meer landbouwteelten
De gemeente heeft een eigen Dienst voor Ontwikkeling, het **Panchayat Development Committee**. Hier kan je terecht als je een deel van je bos wilt omzetten in landbouwgrond. Je levert dan een ballon en het plankje met bijhorende kleur in, en je ontvangt in ruil een extra groene ballon en een groen plankje. **Je kan nu ook voedsel verkopen op de markt.**
    - Je doet aan contractteelt voor de Firma. Veilig, want met een officieel contract dat ondertekend wordt in het bijzijn van een official van het **Panchayat Development Committee**. Je levert een ballon en bijhorend plankje in, en in ruil ontvang je een **witte ballon en een teeltschema**. Als je dat goed opvolgt, krijg je elk jaar je centen op vastgestelde tijden.
    - Als je die contractteelt niet ziet zitten, kan je ook gewoon je ballonnen en de bijhorende plankjes verkopen aan de Firma. Beding dan wel een goeie prijs.
  - o **wat doe je met de plankjes waarvan je de ballon in bijhorende kleur niet hebt ?**
    - Probeer de ontbrekende ballonnen te verkrijgen. Het bos wordt beheerd door het **Forest Department**. Probeer van hen ballonnen te verkrijgen in de ontbrekende kleuren, zodat je méér bosproducten kan verkopen.
    - Verkoop ze aan de Firma. Doe dit enkel als je eenmalig geld nodig hebt.
    - Ruil ze bij het **Panchayat Development Committee** in voor een arbeidskaart (= een **onbeschilderd houten plankje**). Dat is een interessante optie. Met dit plankje kan je je aanbieden bij een werkgever. Met een betaalde job verdien je dan geld voor je gemeenschap. Als er op het platteland te weinig arbeidsplaatsen zijn, kan je ook naar de stad gaan om een job te zoeken.
  - o **Belangrijk: de organisatie PARDS richt regelmatig cursussen in over hoe je je inkomen kan verhogen en hoe je kunt opkomen voor je rechten. Hou hun aankondigingen in het oog!!**

BETEKENIS VAN DE KLEUREN EN HANDLEIDING VOOR DE PRODUCTIE VAN BOSPRODUCTEN

Maak alleen de producten waarvan je zowel een ballon als een plankje hebt in de juiste kleur

Bruin = tamarinde

Pluk 30 ovale blaadjes van de bomen, en rijg ze aaneen met een lange grashalm

Blauw = bamboe

Verzamel 10 dunne dode twijgen van ongeveer 30 cm lang.

Bind ze samen met een koord die je maakt van lange grashalmen.

Paars = geneeskrachtige kruiden

Zoek 20 witte bloemen en rijg ze aan een lange grashalm

Geel = Ionawortel (insecticide)

Haal een kruidachtige plant met wortel en al uit de grond.

Oranje = eetbare paddestoelen

Zoek 15 denappels, en bind ze samen met lange grashalmen.

Turkoois = oliehoudende plant

Pluk 20 lange grashalmen waarop aren staan.

Bind ze op 2 plaatsen samen met een soepele grashalm.

Roze = fruit

Pluk 25 rijpe of halfrijpe bramen. Dus geen groene!

Rood = textielvezels

Neem 2 X 30 grashalmen en weef ze tot een matje.

Groen = voedsellandbouw (enkel als je overschakelt op extra voedselproductie)

Zoek 15 paartjes van nog aan elkaar hangende dennennaalden. Gebruik 1 paar om de 14 andere in te hangen, en bind het bovenaan dicht met gras.

DHUNKURYA inleefspel – speluitleg voor de FIRMA

Deze namiddag verplaatsen we ons even naar BASTAR, een van de districten van de Indiase deelstaat Chhattisharh . Bastar bestaat voor driekwart uit wouden, van oudsher de thuis van de Adivasi, de verschillende inheemse volkeren die de oorspronkelijke bevolking van India uitmaken. In Bastar zijn 70% van de totale bevolking Adivasi. Vroeger voorzagen de bossen hen van alles wat ze nodig hadden om te leven: voedsel, vezels, hout, medicijnen, olie, enz... Vandaag is dat niet meer zo. De Adivasi leven nog wel gedeeltelijk van het woud, maar ook van landbouw, of van werk in loondienst.

In dit spel zijn alle andere leefgroepen dorpsgemeenschappen van Adivasi.

Jullie groep heeft een andere taak. Jullie zijn de **Firma** die in Bastar allerlei economische projecten opzet. De CEO kan jullie hier alles over vertellen. De Firma is dan ook een belangrijke werkgever in de streek.

BAKEN VOOR JE GROEP EEN EIGEN BEDRIJFSDOMEIN AF OP HET SPELTERREIN.

ZORG DAT HIER ALTIJD IEMAND VAN JE GROEP AANWEZIG IS

Wat moet je weten om het spel te begrijpen?

- **200 ballonnen stellen de bossen van Bastar voor.**

- We hebben 8 verschillende boskleuren. Elke kleur staat voor een van de producten die in het bos te vinden zijn, en waar de Adivasi handel in drijven.
Die kleuren zijn: **Bruin, Blauw, Paars, Geel, Oranje, Turquoise, Roze, Rood**
- Het grootste deel van het bos is van de staat. Het wordt beheerd door het **Forest Department**
- Ook de dorpsgemeenschappen hebben 3 van deze bosballonnen. Dat is het deel van het bos dat ze ter beschikking hebben.

- **Houten plankjes in dezelfde 8 kleuren**

Omdat de Adivasi vroeger volledig leefden van wat het bos opbrengt weten ze alles over de oogst, de bewaring en verwerking van al deze producten. Ze hebben ook nog de rechten om deze producten in het bos te oogsten. Die kennis en die rechten stellen we voor met 8 houten plankjes, in dezelfde 8 kleuren. Een deel van hun plankjes zijn helaas onbruikbaar geworden. Ze kunnen enkel de kennis gebruiken van de 3 plankjes die dezelfde kleur hebben als de 3 bosballonnen die in hun bezit zijn. Daarom kan de Firma goede zaken met hen doen, tot voordeel van beide partijen. (zie verder)

- **Groene ballon**

Die stelt de voedsellandbouw in de dorpen voor.

- **Knikkers**

De knikkers stellen het geld voor. We spelen in 3 speljaren, en elk jaar moeten de dorpen proberen om voldoende knikkers te verdienen om een goed leven te leiden. Ze kunnen knikkers verdienen op verschillende manieren. Zaken doen met de Firma is er één van.

- **Zwarte ballonnen**

Voor de economische ontwikkeling van de streek, zocht de regering van India bedrijven die willen investeren in mijnbouw en de productie van energiegewassen voor biodiesel.

De Firma was natuurlijk direct geïnteresseerd. Hiervoor moet wel een deeltje van het bos opgeofferd worden. Maar het voordeel is groter dan de nadelen. Biodiesel is immers groene energie, en daar heeft de sterk groeiende economie van India grote nood aan. Bovendien kan de streek hiermee haar economische achterstand inhalen.

Telkens jullie het recht op een stukje bos in handen krijgen, moet je het omzetten in een biodieselplantage. Dat doe je bij het Forest Department. Zij doorprikken een gekleurde ballon, en geven jullie een zwarte ballon om op te blazen. Bevestig die aan een stevige tak in jullie domein.

- **witte ballonnen**

Bij het begin van het spel ontvangen jullie ook witte ballonnen van de CEO van het bedrijf. Die zijn ook voor de productie van biobrandstoffen. Niet door de Firma zelf, maar door de dorpsgemeenschappen. Het is jullie taak om met de dorpen contracten af te sluiten, zodat ze omschakelen op de teelt van groene energie in ruil voor knikkers. Hoe? Dat lees je hieronder.

Hoe moet je het spel spelen?

- **De opdracht is eenvoudig:**

“ZORG DAT DE FIRMA ZOVEEL MOGELIJK ZWARTE EN WITTE PLANTAGES VAN BIOBRANDSTOFFEN KAN AANLEGGEN.”

“GEEF WERK AAN WERKZOEKENDEN. BETAAL HEN MAXIMUM 1 KNIKKER PER JAAR.”

- **Hoe verlopen de jaren?**

14.00 u : *Ondernemingsraad* bespreek de speluitleg ! Bepaal je strategie!

14.15 u: jaar 1 gedurende 25 minuten

14.40 u: *Ondernemingsraad*. Bepaal opnieuw je strategie

14.55 u: jaar 2 gedurende 25 minuten

15.20 u: *Ondernemingsraad*. Bepaal opnieuw je strategie.

15.35 u: jaar 3 gedurende 25 minuten

16.00 u: einde van het spel. Nabespreking in de leefgroep.

- **Om de plantages uit te breiden, heb je verschillende mogelijkheden. Bespreek de taakverdeling.**

1. via de gemeentelijke Dienst voor Ontwikkeling, het Panchayat Development Committee.

Hier komen de dorpelingen terecht als ze een deel van hun bos willen omzetten in landbouwgrond of als ze arbeider willen worden. Ze leveren dan gekleurde plankjes in en verliezen ze hun rechten op het bos.

- **Het Panchayat Development Committee overhandigt het plankje aan de Firma. Met dat plankje kunnen jullie naar het Forest Department gaan. Geef het af en ontvang een zwarte ballon om op te blazen.**

2. via de Witte en Zwarte Feeën

Dorpen die op het eind van het jaar niet genoeg verdiend hebben, moeten schulden aangaan en plankjes of ballonnen afgeven aan de Witte en Zwarte Fee.

- **De in beslag genomen plankjes zijn voor de Firma. Idem als hierboven**

3. overtuig de dorpen om over te schakelen op contractteelt voor de Firma.

Jullie hebben officiële contracten die je kan aanbieden aan de dorpen. Dat contract moet in tweevoud ondertekend worden in het bijzijn van een official van het **Panchayat Development Committee**.

De dorpen leveren een ballon + bijhorend plankje in, en ontvangen in ruil een witte ballon en een teeltschema.

- **Vernietig de gekleurde ballon die je gekregen hebt.**
- **Ga met het plankje naar het Forest Department. Geef het af en ontvang een zwarte ballon om op te blazen.**
- **Ga op het eind van elk jaar naar het dorp dat een witte ballon heeft.**
- **Kijk of ze meststoffen en pesticiden gekocht hebben**
  - **Indien ja, betaal hen de vastgestelde prijs van 10 knikkers Missen ze één van beide? Dan betaal je hen 7 knikkers**
  - **Missen ze allebei de producten? Dan betaal je hen 4 knikkers**
- **Neem de zakjes met meststoffen en pesticiden mee, en breng ze weer naar het Panchayat Development Committee, waar ze opnieuw verkocht kunnen worden.**

4. overtuig de dorpen om hun ballonnen en plankjes gewoon te verkopen aan de Firma.

Misschien willen de dorpen hun bezittingen gewoon verkopen voor een onderhandelde de prijs?

- **Koop nooit houtkleurige of groene plankjes. Daar kan je niks mee aanvangen**
- **Betaal nooit meer dan 5 knikkers voor een gekleurd plankje**
- **Betaal nooit meer dan 15 knikkers voor een gekleurd plankje + bijhorende ballon**
- **Vernietig de gekleurde ballonnen.**
- **Ga met de gekleurde plankjes naar het Forest Department. Geef ze af en ontvang voor elk plankje een zwarte ballon om op te blazen.**

Contract

Tussen de twee partijen,

enerzijds de Firma _____

en anderzijds het Dorp _____

wordt overeengekomen wat volgt:

Het dorp verbindt zich ertoe om jaarlijks biobrandstoffen te produceren voor de Firma, volgens de kwaliteitsnormen opgelegd door het Ministerie van Energie.

Het dorp maakt hiervoor het nodige deel van haar terreinen vrij van onkruid en hinderlijke bomen, ten bewijze waarvan zij een ballon en plankje, beide van dezelfde kleur, overhandigen aan de Firma.

De Firma verbindt zich er toe, de technische kennis en het nodige zaaigoed te bezorgen aan het dorp, ten bewijze waarvan zij een witte ballon en een teeltschema overhandigt aan het Dorp.

Bij het einde van elk jaar, komt de vertegenwoordiger van de Firma naar het dorp om de oogst op te halen en het dorp uit te betalen.

Indien het teeltschema correct werd uitgevoerd, ontvangt het Dorp voor elke witte ballon in haar bezit, een bedrag van 10 knickers.

Indien het teeltschema niet correct werd uigevoerd, zal de Firma een bedrag in mindering brengen ter waarde van de niet toegediende teeltzorgen.

Dit contract is opgemaakt in tweevoud, een voor elke partij.

Het is goedgekeurd door beide partijen, in het bijzijn van de vertegenwoordiger van het Panchayat Development Committee.

handtekeningen

Voor de Firma

voor het Panchayat Development Committee

voor het dorp

Teeltschema voor de teelt van biobrandstoffen

De teelt van biobrandstoffen vereist een correcte en nauwgezette opvolging van de onderstaande stappen:

1. de aanschaf van meststoffen
2. de aanschaf van gewasbeschermingsmiddelen

Beide kan je verkrijgen bij het Panchayat Development Committee

3. de oogst: verzamel 20 gedroogde konijnenkeutels

Op het einde van het jaar komt de Firma de oogst + de meststoffen + de gewasbeschermingsmiddelen ophalen, en betaalt ze de contractueel bepaalde prijs van 10 knikkers.

Indien het teeltschema niet werd opgevolgd, zal ze de kostprijs van de niet toegediende teeltzorgen in mindering brengen.

Teeltschema voor de teelt van biobrandstoffen

De teelt van biobrandstoffen vereist een correcte en nauwgezette opvolging van de onderstaande stappen:

1. de aanschaf van meststoffen
2. de aanschaf van gewasbeschermingsmiddelen

Beide kan je verkrijgen bij het Panchayat Development Committee

3. de oogst: verzamel 20 gedroogde konijnenkeutels

Op het einde van het jaar komt de Firma de oogst + de meststoffen + de gewasbeschermingsmiddelen ophalen, en betaalt ze de contractueel bepaalde prijs van 10 knikkers.

Indien het teeltschema niet werd opgevolgd, zal ze de kostprijs van de niet toegediende teeltzorgen in mindering brengen.

Teeltschema voor de teelt van biobrandstoffen

De teelt van biobrandstoffen vereist een correcte en nauwgezette opvolging van de onderstaande stappen:

1. de aanschaf van meststoffen
2. de aanschaf van gewasbeschermingsmiddelen

Beide kan je verkrijgen bij het Panchayat Development Committee

3. de oogst: verzamel 20 gedroogde konijnenkeutels

Op het einde van het jaar komt de Firma de oogst + de meststoffen + de gewasbeschermingsmiddelen ophalen, en betaalt ze de contractueel bepaalde prijs van 10 knikkers.

Indien het teeltschema niet werd opgevolgd, zal ze de kostprijs van de niet toegediende teeltzorgen in mindering brengen.

Ideeën voor de CEO van de Firma

- Geef bij de start van het spel een presentatie met allerlei blitse termen in managerstaal over het Sales Department, het Human Resources Department, de aandelenkoersen, de cash flow, de doelstellingen die gehaald moeten worden, enz...
- Zoek samen met de groep naar een blitse naam voor de Firma, en maak een naambordje voor op het bedrijfsterrein
- belofte van bonus bij goede resultaten voor dat jaar (vb drankje of pakje chips), eventueel met de verschillende 'divisies' van de firma (biodiesel, mijnbouw...) tegen elkaar.
- Goede resultaten worden zichtbaar door het aantal zwarte ballonnen die men kan opblazen.
- iets van uniform (plastron, petje,...). Annemie heeft een aantal 'biodiesel' stickers die op petjes kunnen gekleefd worden

Zorg dat je mensen met niet teveel knikkers tegelijk rondlopen (diefstal!)

Ideeën voor jobs die de Firma werkzoekenden kan aanbieden: (zelf jobs uitvinden mag!!)

- **Beperk het aantal werknemers tot een 15-tal per jaar, liefst niet van dezelfde leefgroep**
- **geef enkel werk aan mensen die een houtkleurig plankje (arbeidskaart) hebben**
- **Geef nooit meer dan 2 knikkers als loon**
  - Schilder de naam van de firma op een bordje.
  - Maak bordjes om in de dorpen te plaatsen bij de witte ballonnen "Wij produceren biodiesel van topkwaliteit voor de Firma"
  - Lasten dragen
  - Biodiesel:
    - pinda's pellen (kunnen 's avonds tijdens de bartijd wel verorberd worden)
    - konijnenkeutels verzamelen
    - ...
  - Houtkap: plankjes zagen
  - Mijnbouw:
    - een treintje maken met bakjes die doorgegeven moeten worden
    - hout zoeken om mijngangen te stutten
    - ...
  - ...

DHUNKURYA inleefspel – rollen, bijrollen en figuranten

het Forest Department: 3 personen

- Baken voor jezelf een cirkelvormige plek af (bij voorkeur met dranghekkens) waar je je kantoor hebt en waar je de trossen ballonnen kan bewaken.
- Maak voor jezelf een bordje met de naam "Forest Department" er op.
- Bevestig de trossen ballonnen aan balkjes, sjorhout of dranghekkens in het midden van je terrein. Zorg dat niemand zonder je toestemming in de buurt van de ballonnen kan komen.
- Zorg dat de ballonnen niet in elkaar verstrikt raken. Je moet ze kunnen losmaken en meegeven op het moment dat het nodig is.
- Als er nog helium in de fles is bij het begin van het spel, kan je die ook in je kantoor hebben, voor het opblazen van de zwarte ballonnen. Zodra de fles leeg is, moeten de mensen van de Firma de zwarte ballonnen zelf opblazen.

Relatie met de Firma

- o Jullie beheren de voorraad zwarte ballonnen (niet opgeblazen) + touwtjes
- o Als de vertegenwoordigers van de Firma een gekleurd plankje (geen groene!!) komen inleveren:
  - geef je hen een zwarte ballon en een touwtje.
  - Doorprik je in het 'bos' een ballon die de kleur van het plankje heeft
  - Bewaar je het plankje. Jullie zijn diegenen die de plankjes **UIT HET SPEL NEMEN, EN ERVOOR ZORGEN DAT ZE NIET TERUG IN HET SPEL KOMEN.**

Relatie met de dorpen

- o Als dorpsbewoners komen vragen of ze een ballon kunnen krijgen, stuur je hen met een kluitje in het riet:
  - Je zegt dat ze toch moeten weten dat het bos van de staat is
  - Het is toch normaal dat een bos moet beheerd worden door het Forest Department, en dat het niet zomaar kan uitgedeeld worden
  - Het Forest Department zorgt ervoor dat het bos en de natuur beschermd wordt, en dat niet zomaar iedereen de waardevolle producten kan komen roven en de biologische rijkdom vernielen.
- o Als de dorpsbewoners in groep komen, vergezeld van een advocaat van PARDS, met de stelling dat ze volgens de wet het recht hebben om het bos zelf te beheren en er de economische vruchten van te plukken:
  - Als dat gebeurt tijdens het tweede jaar
    - Zeg je dat die wetgeving inderdaad bestaat, maar dat je er aan twijfelt of ze op deze groepen van toepassing is
    - Dat je het verzoek zal bestuderen en voorleggen aan de bevoegde autoriteiten.
    - Dat ze volgend jaar moeten terugkomen. Het besluit van de autoriteiten zal hen dan meegedeeld worden.
    - Het derde jaar krijgen ze dan een positieve uitspraak. Voor elk gekleurd plankje dat ze bijhebben, krijgen ze een ballon in de bijhorende kleur. (Let op dat ze de plankjes NIET afgeven maar BIJHOUDEN)
  - Als dat gebeurt tijdens het derde jaar
    - Je kan nog een paar minuten argumenteren in dezelfde zin als hierboven.
    - Geef echter toe, en geef voor elk gekleurd plankje dat ze kunnen voorleggen een ballon in de bijhorende kleur. (Let op dat ze de plankjes NIET afgeven)
  - Als een groep zonder de advocaat komt: HET VERZOEK AFWIJZEN

Het Panchayat Development Committee: 5 personen

- Jullie hoofdkwartier is de tent van de animatieploeg
- Maak voor jezelf een mooi naambord: "Panchayat Development Committee"
- Zie dat je er ook wat uitziet als officials die de gemeentelijke autoriteit belichamen.
- Jullie beheren een tros opgeblazen groene ballonnen en evenveel groene plankjes.
- Jullie beheren de hele voorraad houtkleurige, onbeschilderde plankjes.
- Vul een reeks plastic zakjes met zand en stop er een papertje "kunstmest" bij
- Maak papieren puntzakjes, vul ze op met dennennaalden en schrijf er "pesticiden" op.
- Jullie hebben een belangrijke regulerende taak in het spel. Daarom is het nuttig om de taken te verdelen, zodat iedereen zijn specialiteit heeft, en er niet teveel tijd verloren gaat.
- Jullie zijn voor "moderne ontwikkeling", daarom zijn jullie goeie vriendjes met de Firma, maken jullie promotie voor kunstmest en pesticiden, en zijn jullie voorstanders van de teelt van biobrandstoffen.

Relatie met de dorpen:

- Dorpen komen bij jullie terecht als ze willen overschakelen van bosbouw naar landbouw.
  - o Ze leveren dan een ballon + plankje van dezelfde kleur in
  - o Ze krijgen van jullie een groene ballon + groen plankje in ruil
  - o Vernietig hun gekleurde ballon (bos verdwijnt waar het veld verschijnt)
  - o Geef hun gekleurd plankje aan de vertegenwoordiger van de Firma
- Dorpsbewoners komen bij jullie terecht als ze arbeider willen worden ipv boer.
  - o Ze leveren een gekleurd plankje in
  - o Ze krijgen van jullie een houtkleurig plankje in ruil
  - o Geef hun gekleurd plankje aan de vertegenwoordiger van de Firma
- Dorpen komen samen met Firma bij jullie terecht als ze willen starten met contractteelt.
  - o Contract moet in tweevoud getekend worden in het bijzijn van de official van het Panchayat Development Committee
  - o De official zet zelf ook zijn/haar handtekening.
  - o Zie erop toe dat elke partij een exemplaar van het contract meekrijgt.
- Dorpen die aan contractteelt doen, komen bij jullie terecht voor de aanschaf van meststoffen en pesticiden ("gewasbeschermingsmiddelen" met een schoner woord)
  - o Een zakje meststof kost 3 knikkers
  - o Een zakje pesticiden kost 3 knikkers
  - o Het is boter bij de vis. Kopen op krediet kan niet.
- Mensen met een houtkleurig plankje (arbeidskaart) zullen ook komen solliciteren voor werk.
  - o Gedurende het eerste jaar werf je niemand aan. (zeg dat er geen vacatures zijn en dat ze later maar eens moeten terugkomen.)
  - o Het tweede jaar werf je hoogstens een 20-tal mensen aan. Betaal hen nooit meer dan 1 knikker per jaar.
- Waarschijnlijk komen tijdens het spel mensen in groep naar het Panchayat Development Committee, na het volgen van een cursus van PARDS.
  - o **Cursus 1:** De staat wil iets doen aan de ondervoeding door kinderen op de scholen een maaltijd te geven. De groep wil zelf die maaltijden bereiden, en er geldt mee verdienen.
    - Zeg dat hun verhaal klopt, en dat de gemeente een jaarlijks budget heeft van 20 knikkers voor schoolmaaltijden. Je bent dus bereid om in totaal 10 voedselpakketten per jaar te kopen, voor 2 knikkers per stuk.
    - Zorg dat je die 10 pakketten niet van 1 groep koopt, maar van zoveel mogelijk groepen die een groene ballon + groen plankje hebben
    - 1 voedselpakket = zie handleiding groepen

- **Cursus 4:** Zij zullen je wijzen op het bestaan van een wet die zegt dat iedereen op het platteland recht heeft op 100 dagen werk per jaar, en dat er geld van de staat beschikbaar om lonen te betalen, of een werkloosheidsvergoeding uit te keren als er geen werk is.
  - Zeg dat jij dit niet kan beslissen, enkel de gemeenteraad kan dat.
  - Geef hen de raad om dit punt te bespreken op de gemeenteraad na het tweede jaar.
  - Als ze het onderwerp besproken hebben op de gemeenteraad, kunnen ze het derde jaar wel bij jullie terecht voor werk. Iedereen met een houtkleurig plankje, krijgt dan een job. Betaal hen elk 1 knikker, net voor het aflopen van jaar 3. (jobs kan je verzinnen naar keuze: grote tent uitvegen, zangboekjes sorteren, bakjes goedzetten, enz...)

PARDS (Participatory Action for Rural Development): 4 personen

- taakverdeling = 3 lesgevers en 1 advocaat.
- baken voor jezelf een plek af op het terrein
- maak een naamkaartje voor de advocaat, en maak hem/haar eventueel een mooie toga met zwarte stof.
- maak een mooi naambord: PARDS Participatory Action for Rural Development
- maak drie "leslokalen", bvb met een aantal bakjes
- timing van het spel:
  - 14.00 u : *Gram Sabha* (= **dorpsvergadering met je eigen groep**)
bespreek de speluitleg ! Bepaal je strategie!
  - 14.15 u: jaar 1 gedurende 25 minuten
  - 14.40 u: *Gram Sabha*. (= **dorpsvergadering**) Bepaal opnieuw je strategie.
  - 14.55 u: jaar 2 gedurende 25 minuten
  - 15.20 u: *Gram Panchayat* (= **gemeenteraad. Wordt gehouden in een kring met 20 bakjes, één voor elk gemeenteraadslid. Elke groep duidt een vertegenwoordiger aan als gemeenteraadslid.**)
  - 15.35 u: jaar 3 gedurende 25 minuten
  - 16.00 u: einde van het spel. Nabespreking in de leefgroep
- Tijdens de Gram Sabha van 14 u en van 15.20 u gaan jullie de groepen rond met flyers waarop het cursusaanbod van dat jaar aangekondigd wordt. Daarop staan ook de nodige gegevens ivm verloop:
  - o De cursussen gaan door, parallel naast mekaar
  - o De cursussen starten halverwege het jaar, dwz om 14.25 uur en 15.05 uur.
  - o Een cursus kan maar doorgaan als er 10 mensen aanwezig zijn uit minstens 4 groepen.
- Het eerste jaar richten jullie 2 cursussen in, het tweede jaar 3
- Zorg dat de cursussen ongeveer tijdig starten, anders kunnen de groepen niks meer doen met de verstrekte informatie gedurende dat jaar.
- Zorg dat je een beetje animatie geeft bij het begin: welkom, de naam van PARDS voluit uitspreken en vertalen, we zijn blij dat jullie er allemaal zijn omdat we zo samen kunnen werken aan participatie en ontwikkeling enz...
- Geef dan de mondelinge toelichting die bij de 'cursus' hoort, en geef de aanwezigen een briefje mee waarop de inhoud staat.
- Cursus 5 is een speciale. Na cursus 5 komt normaal ook de advocaat in actie. Hij vergezelt de groepen die naar het Forest Department willen om bos op te eisen. De advocaat moet echter wel betaald worden: 10 knickers. Als alle groepen enkele knickers samenleggen, kunnen ze de advocaat betalen.

EXTRA KLUS VOOR DEZE MEDEWERKERS: organiseer de gemeenteraad.

- zet 20 bakjes in een cirkel (de bakjes die je eerst gebruikte voor je leslokalen)
- zorg dat de gemeenteraad op een ordentelijke manier verloopt
  - o open de vergadering
  - o zorg dat enkel de vertegenwoordigers spreken. (iedereen die wil mag rond de gemeenteraad zitten, maar moet zwijgen)
  - o vraag de agendapunten op die de vertegenwoordigers willen bespreken
  - o zorg voor een bespreking en een besluit voor de agendapunten.
  - o Zorg dat de vergadering stipt eindigt
- Het is aan de groepen om hun eigen besluiten in praktijk om te zetten

PARDS – Participatory Action for Rural Development Society CURSUSAANBOD JAAR 1

Op uitdrukkelijke vraag van verschillende dorpen, organiseert de ngo PARDS dit jaar opnieuw een interessant cursusaanbod voor de dorpsbewoners.

- Wanneer? Alle cursussen gaan door om 14.25 uur stipt
- Waar? In het vormingscentrum van PARDS
- Voor wie? Voor alle dorpsbewoners.

Let op! Een cursus kan maar doorgaan als minstens 10 personen aanwezig zijn uit minstens 4 dorpen!

Cursus 1: Hoe een extra inkomen halen uit de productie van voedsel?

Cursus 2: Hoe verloopt een gemeenteraad, en kunnen wij daar inspraak hebben?

PARDS – Participatory Action for Rural Development Society CURSUSAANBOD JAAR 1

Op uitdrukkelijke vraag van verschillende dorpen, organiseert de ngo PARDS dit jaar opnieuw een interessant cursusaanbod voor de dorpsbewoners.

- Wanneer? Alle cursussen gaan door om 14.25 uur stipt
- Waar? In het vormingscentrum van PARDS
- Voor wie? Voor alle dorpsbewoners.

Let op! Een cursus kan maar doorgaan als minstens 10 personen aanwezig zijn uit minstens 4 dorpen!

Cursus 1: Hoe een extra inkomen halen uit de productie van voedsel?

Cursus 2: Hoe verloopt een gemeenteraad, en kunnen wij daar inspraak hebben?

PARDS – Participatory Action for Rural Development Society CURSUSAANBOD JAAR 1

Op uitdrukkelijke vraag van verschillende dorpen, organiseert de ngo PARDS dit jaar opnieuw een interessant cursusaanbod voor de dorpsbewoners.

- Wanneer? Alle cursussen gaan door om 14.25 uur stipt
- Waar? In het vormingscentrum van PARDS
- Voor wie? Voor alle dorpsbewoners.

Let op! Een cursus kan maar doorgaan als minstens 10 personen aanwezig zijn uit minstens 4 dorpen!

Cursus 1: Hoe een extra inkomen halen uit de productie van voedsel?

Cursus 2: Hoe verloopt een gemeenteraad, en kunnen wij daar inspraak hebben?

PARDS – Participatory Action for Rural Development Society CURSUSAANBOD JAAR 2

Na het grote succes van cursussen 1 en 2 vorig jaar, organiseert de ngo PARDS dit jaar opnieuw een interessant cursusaanbod voor de dorpsbewoners.

- Wanneer? Alle cursussen gaan door om 15.05 uur stipt
- Waar? In het vormingscentrum van PARDS
- Voor wie? Voor alle dorpsbewoners.

Let op! Een cursus kan maar doorgaan als minstens 10 personen aanwezig zijn uit minstens 4 dorpen!

Cursus 3: Hoe kunnen we meer geld krijgen van onze woudproducten?

Cursus 4: hoe het Panchayat Development Committee overtuigen om te zorgen voor werkgelegenheid?

Cursus 5: Hoe het Forest Department overtuigen om stukken bos aan ons te geven?

PARDS – Participatory Action for Rural Development Society CURSUSAANBOD JAAR 2

Na het grote succes van cursussen 1 en 2 vorig jaar, organiseert de ngo PARDS dit jaar opnieuw een interessant cursusaanbod voor de dorpsbewoners.

- Wanneer? Alle cursussen gaan door om 15.05 uur stipt
- Waar? In het vormingscentrum van PARDS
- Voor wie? Voor alle dorpsbewoners.

Let op! Een cursus kan maar doorgaan als minstens 10 personen aanwezig zijn uit minstens 4 dorpen!

Cursus 3: Hoe kunnen we meer geld krijgen van onze woudproducten?

Cursus 4: hoe het Panchayat Development Committee overtuigen om te zorgen voor werkgelegenheid?

Cursus 5: Hoe het Forest Department overtuigen om stukken bos aan ons te geven?

PARDS – Participatory Action for Rural Development Society CURSUSAANBOD JAAR 2

Na het grote succes van cursussen 1 en 2 vorig jaar, organiseert de ngo PARDS dit jaar opnieuw een interessant cursusaanbod voor de dorpsbewoners.

- Wanneer? Alle cursussen gaan door om 115.05 uur stipt
- Waar? In het vormingscentrum van PARDS
- Voor wie? Voor alle dorpsbewoners.

Let op! Een cursus kan maar doorgaan als minstens 10 personen aanwezig zijn uit minstens 4 dorpen!

Cursus 3: Hoe kunnen we meer geld krijgen van onze woudproducten?

Cursus 4: hoe het Panchayat Development Committee overtuigen om te zorgen voor werkgelegenheid?

Cursus 5: Hoe het Forest Department overtuigen om stukken bos aan ons te geven?

Cursus 1. Hoe een extra inkomen halen uit voedselproductie?

De staat India wil iets doen aan de ondervoeding.
Ze wil dat doen door alle kinderen op de scholen een gratis maaltijd te geven.
De staat geeft daarvoor subsidies aan de gemeenten die het voedsel aankopen.

De groepen die een extra voedselproductie hebben (groene ballon + groen plankje) kunnen samen naar de Panchayat Development Committee, de Gemeentelijke Dienst voor Ontwikkeling, stappen en zeggen dat ze zelf tegen betaling die maaltijden willen bereiden.
Zo kan de gemeente aankopen bij de plaatselijke boeren. En zo verdienen de plaatselijke boeren een extra inkomen.

Cursus 1. Hoe een extra inkomen halen uit voedselproductie?

De staat India wil iets doen aan de ondervoeding.
Ze wil dat doen door alle kinderen op de scholen een gratis maaltijd te geven.
De staat geeft daarvoor subsidies aan de gemeenten die het voedsel aankopen.

De groepen die een extra voedselproductie hebben (groene ballon + groen plankje) kunnen samen naar de Panchayat Development Committee, de Gemeentelijke Dienst voor Ontwikkeling, stappen en zeggen dat ze zelf tegen betaling die maaltijden willen bereiden.
Zo kan de gemeente aankopen bij de plaatselijke boeren. En zo verdienen de plaatselijke boeren een extra inkomen.

Cursus 1. Hoe een extra inkomen halen uit voedselproductie?

De staat India wil iets doen aan de ondervoeding.
Ze wil dat doen door alle kinderen op de scholen een gratis maaltijd te geven.
De staat geeft daarvoor subsidies aan de gemeenten die het voedsel aankopen.

De groepen die een extra voedselproductie hebben (groene ballon + groen plankje) kunnen samen naar de Panchayat Development Committee, de Gemeentelijke Dienst voor Ontwikkeling, stappen en zeggen dat ze zelf tegen betaling die maaltijden willen bereiden.
Zo kan de gemeente aankopen bij de plaatselijke boeren. En zo verdienen de plaatselijke boeren een extra inkomen.

Cursus 1. Hoe een extra inkomen halen uit voedselproductie?

De staat India wil iets doen aan de ondervoeding.
Ze wil dat doen door alle kinderen op de scholen een gratis maaltijd te geven.
De staat geeft daarvoor subsidies aan de gemeenten die het voedsel aankopen.

De groepen die een extra voedselproductie hebben (groene ballon + groen plankje) kunnen samen naar de Panchayat Development Committee, de Gemeentelijke Dienst voor Ontwikkeling, stappen en zeggen dat ze zelf tegen betaling die maaltijden willen bereiden.
Zo kan de gemeente aankopen bij de plaatselijke boeren. En zo verdienen de plaatselijke boeren een extra inkomen.

**Cursus 2. Hoe werkt de Gram Panchayat (gemeentebestuur)?
Hebben we daar inspraak?**

Om 15.20 uur is er een Gram Panchayat, een gemeentebestuur.

Vroeger hadden de Adivasi daar weinig in de pap te brokken. De andere bevolkingsgroepen en de rijkere mensen hadden het voor het zeggen.

Maar in India bestaat sinds enkele jaren een wet die zegt dat Inheemsen een speciale status hebben binnen de Panchayat Ray, het systeem van lokale democratie. Elk dorp is nu vertegenwoordigd.

Zorg ervoor dat iemand van jullie dorp aanwezig is, en dat hij of zij de onderwerpen meebrengt die volgens jullie besproken moeten worden.

De Gram Panchayat zal gehouden worden in een kring met 20 bakjes, één voor elk gemeenteraadslid. Elke groep duidt een vertegenwoordiger aan als gemeenteraadslid. Enkel het gemeenteraadslid heeft spreekrecht. Groepen die hun vertegenwoordiger niet sturen, kunnen geen inbreng doen en kunnen niet meestemmen.

**Cursus 2. Hoe werkt de Gram Panchayat (gemeentebestuur)?
Hebben we daar inspraak?**

Om 15.20 uur is er een Gram Panchayat, een gemeentebestuur.

Vroeger hadden de Adivasi daar weinig in de pap te brokken. De andere bevolkingsgroepen en de rijkere mensen hadden het voor het zeggen.

Maar in India bestaat sinds enkele jaren een wet die zegt dat Inheemsen een speciale status hebben binnen de Panchayat Ray, het systeem van lokale democratie. Elk dorp is nu vertegenwoordigd.

Zorg ervoor dat iemand van jullie dorp aanwezig is, en dat hij of zij de onderwerpen meebrengt die volgens jullie besproken moeten worden.

De Gram Panchayat zal gehouden worden in een kring met 20 bakjes, één voor elk gemeenteraadslid. Elke groep duidt een vertegenwoordiger aan als gemeenteraadslid. Enkel het gemeenteraadslid heeft spreekrecht. Groepen die hun vertegenwoordiger niet sturen, kunnen geen inbreng doen en kunnen niet meestemmen.

**Cursus 2. Hoe werkt de Gram Panchayat (gemeentebestuur)?
Hebben we daar inspraak?**

Om 15.20 uur is er een Gram Panchayat, een gemeentebestuur.

Vroeger hadden de Adivasi daar weinig in de pap te brokken. De andere bevolkingsgroepen en de rijkere mensen hadden het voor het zeggen.

Maar in India bestaat sinds enkele jaren een wet die zegt dat Inheemsen een speciale status hebben binnen de Panchayat Ray, het systeem van lokale democratie. Elk dorp is nu vertegenwoordigd.

Zorg ervoor dat iemand van jullie dorp aanwezig is, en dat hij of zij de onderwerpen meebrengt die volgens jullie besproken moeten worden.

De Gram Panchayat zal gehouden worden in een kring met 20 bakjes, één voor elk gemeenteraadslid. Elke groep duidt een vertegenwoordiger aan als gemeenteraadslid. Enkel het gemeenteraadslid heeft spreekrecht. Groepen die hun vertegenwoordiger niet sturen, kunnen geen inbreng doen en kunnen niet meestemmen.

Cursus 3. Hoe kunnen we meer geld krijgen van onze woudproducten?

Tot nu toe verkopen jullie de woudproducten aan de lokale opkopers. Die vervoeren ze naar de markt in de stad, waar ze er een goede prijs voor krijgen.

Als we er zouden in slagen om onze producten zelf te verkopen in de stad, zouden we er een veel betere prijs voor krijgen.

Wat moet je hiervoor doen?

Zoek 4 andere groepen die eenzelfde kleur ballon + plankje hebben.

Huur samen een camionette (dwz een autoband die je moet verder rollen) en deel de kostprijs.

Ga met je producten, de 5 ballonnen en de 5 plankjes van de 5 groepen en de camionette naar de markt in de stad. Verkoop daar samen je producten en verdeel de winst.

Cursus 3. Hoe kunnen we meer geld krijgen van onze woudproducten?

Tot nu toe verkopen jullie de woudproducten aan de lokale opkopers. Die vervoeren ze naar de markt in de stad, waar ze er een goede prijs voor krijgen.

Als we er zouden in slagen om onze producten zelf te verkopen in de stad, zouden we er een veel betere prijs voor krijgen.

Wat moet je hiervoor doen?

Zoek 4 andere groepen die eenzelfde kleur ballon + plankje hebben.

Huur samen een camionette (dwz een autoband die je moet verder rollen) en deel de kostprijs.

Ga met je producten, de 5 ballonnen en de 5 plankjes van de 5 groepen en de camionette naar de markt in de stad. Verkoop daar samen je producten en verdeel de winst.

Cursus 3. Hoe kunnen we meer geld krijgen van onze woudproducten?

Tot nu toe verkopen jullie de woudproducten aan de lokale opkopers. Die vervoeren ze naar de markt in de stad, waar ze er een veel hogere prijs voor krijgen.

Als we er zouden in slagen om onze producten zelf te verkopen in de stad, zouden we die hogere prijs zelf kunnen verdienen.

Wat moet je hiervoor doen?

Zoek 4 andere groepen die eenzelfde kleur ballon + plankje hebben.

Huur samen een camionette (dwz een autoband die je moet verder rollen) en deel de kostprijs.

Ga met je producten, de 5 ballonnen en de 5 plankjes van de 5 groepen en de camionette naar de markt in de stad. Verkoop daar samen je producten en verdeel de winst.

Cursus 4. hoe het Panchayat Development Committee overtuigen om te zorgen voor werkgelegenheid?

De Indiase overheid wil iets doen aan de armoede op het platteland. Daarom heeft ze een wet gestemd die zegt dat iedereen op het platteland recht heeft op 100 dagen werk per jaar. Er is ook geld beschikbaar om iedereen een loon te betalen, of een werkloosheidsvergoeding als er geen werk is.

Het enige wat moet gebeuren is, dat de gemeentelijke overheid het systeem opstart. Ga dus naar het Panchayat Development Committee, de ontwikkelingsdienst van de gemeente, en herinner hen eraan dat deze wet bestaat. Vraag hen om de wet toe te passen, en te zorgen voor een job voor iedereen die een arbeidskaart (een houtkleurig plankje) heeft.

Cursus 4. hoe het Panchayat Development Committee overtuigen om te zorgen voor werkgelegenheid?

De Indiase overheid wil iets doen aan de armoede op het platteland. Daarom heeft ze een wet gestemd die zegt dat iedereen op het platteland recht heeft op 100 dagen werk per jaar. Er is ook geld beschikbaar om iedereen een loon te betalen, of een werkloosheidsvergoeding als er geen werk is.

Het enige wat moet gebeuren is, dat de gemeentelijke overheid het systeem opstart. Ga dus naar het Panchayat Development Committee, de ontwikkelingsdienst van de gemeente, en herinner hen eraan dat deze wet bestaat. Vraag hen om de wet toe te passen, en te zorgen voor een job voor iedereen die een arbeidskaart (een houtkleurig plankje) heeft.

Cursus 4. hoe het Panchayat Development Committee overtuigen om te zorgen voor werkgelegenheid?

De Indiase overheid wil iets doen aan de armoede op het platteland. Daarom heeft ze een wet gestemd die zegt dat iedereen op het platteland recht heeft op 100 dagen werk per jaar. Er is ook geld beschikbaar om iedereen een loon te betalen, of een werkloosheidsvergoeding als er geen werk is.

Het enige wat moet gebeuren is, dat de gemeentelijke overheid het systeem opstart. Ga dus naar het Panchayat Development Committee, de ontwikkelingsdienst van de gemeente, en herinner hen eraan dat deze wet bestaat. Vraag hen om de wet toe te passen, en te zorgen voor een job voor iedereen die een arbeidskaart (een houtkleurig plankje) heeft.

Cursus 5. Hoe het Forest Department overtuigen om stukken bos af te geven?

In 1996 en in 2006 zijn er wetten gestemd in India over de rechten van de Adivasi op hun voorouderlijke wouden. De wetten bepalen dat wij als oorspronkelijke bewoners van deze regio, rechten hebben om het woud te behouden en te beheren voor eigen levensonderhoud. We kunnen dat recht opeisen bij het Forest Department, met de wet in de hand.

Hoe?

Dat gaat niet zonder slag of stoot. We hebben daarvoor een advocaat nodig. Maar advocaten zijn duur. Als we met verschillende groepen samen 20 knickers bij mekaar kunnen krijgen, kunnen we een advocaat betalen.

Het is veel geld, maar het resultaat loont de moeite. Voor elk gekleurd plankje dat we in ons bezit hebben, kunnen we de bijpassende ballon opeisen. We kunnen dan veel meer woudproducten produceren, en geld verdienen voor elk van deze producten.

Cursus 5. Hoe het Forest Department overtuigen om stukken bos af te geven?

In 1996 en in 2006 zijn er wetten gestemd in India over de rechten van de Adivasi op hun voorouderlijke wouden. De wetten bepalen dat wij als oorspronkelijke bewoners van deze regio, rechten hebben om het woud te behouden en te beheren voor eigen levensonderhoud. We kunnen dat recht opeisen bij het Forest Department, met de wet in de hand.

Hoe?

Dat gaat niet zonder slag of stoot. We hebben daarvoor een advocaat nodig. Maar advocaten zijn duur. Als we met verschillende groepen samen 20 knickers bij mekaar kunnen krijgen, kunnen we een advocaat betalen.

Het is veel geld, maar het resultaat loont de moeite. Voor elk gekleurd plankje dat we in ons bezit hebben, kunnen we de bijpassende ballon opeisen. We kunnen dan veel meer woudproducten produceren, en geld verdienen voor elk van deze producten.

Cursus 5. Hoe het Forest Department overtuigen om stukken bos af te geven?

In 1996 en in 2006 zijn er wetten gestemd in India over de rechten van de Adivasi op hun voorouderlijke wouden. De wetten bepalen dat wij als oorspronkelijke bewoners van deze regio, rechten hebben om het woud te behouden en te beheren voor eigen levensonderhoud. We kunnen dat recht opeisen bij het Forest Department, met de wet in de hand.

Hoe?

Dat gaat niet zonder slag of stoot. We hebben daarvoor een advocaat nodig. Maar advocaten zijn duur. Als we met verschillende groepen samen 20 knickers bij mekaar kunnen krijgen, kunnen we een advocaat betalen.

Het is veel geld, maar het resultaat loont de moeite. Voor elk gekleurd plankje dat we in ons bezit hebben, kunnen we de bijpassende ballon opeisen. We kunnen dan veel meer woudproducten produceren, en geld verdienen voor elk van deze producten.

de lokale markt met opkopers van producten: 5 personen

- Jullie krijgen een voorraad knikkers. Die wordt elk jaar opnieuw aangevuld door de Witte en Zwarte Feeën
- maak een 5-tal marktstandjes, in de buurt van de tempel
- maak bordjes waarop de producten staan die jullie opkopen: *"Ik koop al uw tamarinde. Krijg hier de beste prijs."* ...enz...
- best is, dat iedereen zich specialiseert in 2 bosproducten + één iemand voor de voedselmarkt
- AANDACHT: we willen vermijden dat de groepen rijk worden door elke 5 minuten te komen verkopen, of door 10 stuks van elk product te komen verkopen. Het is jullie taak om een zware domper te zetten op het inkomen van de groepen. Hoe?
  - o De lokale handelaars kopen per jaar van elk product slechts **2 stuks per aanbieder**
  - o Zorg er voor dat de koop slechts begint als de aanbieders ter plekke zijn, zodat je het kan controleren.
  - o Werk eerst je ene product af, nadien het andere. Laat de groepen gerust wat wachten, maar zorg dat ze voor het eind van het speljaar met hun geld thuis zijn.
  - o Je mag gerust ook wat loven en bieden. Controleer de kwaliteit van hun producten (zie beschrijving in handleiding groepen) Maar laat je niet in de luren leggen:
    - Het eerste jaar krijgen ze voor hun bosproducten **3 knikkers per stuk** (dus 6 knikkers voor de 2 stuks die je van elke groep koopt) en voor hun voedselproductie **4 knikkers per stuk**
    - Het tweede en derde jaar verminder je de prijs **tot 2 knikkers per stuk, maar geef heel af en toe een extra knikker voor een mooi afgewerkt product.**

Opkopers in de stad: 5 personen

- **Organiseer je +/- zoals de opkopers op het platteland**
- **Diegenen die naar de stad komen verkopen, zullen dat ten vroegste kunnen doen op het einde van het 2° jaar, en zeker tijdens het 3° jaar. Immers, ze moeten eerst de cursus van PARDS gevolgd hebben om de werkwijze te kennen.**

Die cursus zegt het volgende:

Cursus 3. Hoe kunnen we meer geld krijgen van onze woudproducten?

Tot nu toe verkopen jullie de woudproducten aan de lokale opkopers. Die vervoeren ze naar de markt in de stad, waar ze er een veel hogere prijs voor krijgen.

Als we er zouden in slagen om onze producten zelf te verkopen in de stad, zouden we die hogere prijs zelf kunnen verdienen.

Wat moet je hiervoor doen?

Zoek 4 andere groepen die eenzelfde kleur ballon + plankje hebben.

Huur samen een camionette (dwz een autoband die je moet verder rollen) en deel de kostprijs.

Ga met je producten, de 5 ballonnen en de 5 plankjes van de 5 groepen en de camionette naar de markt in de stad. Verkoop daar samen je producten en verdeel de winst.

- Groepen die op reglementaire wijze komen verkopen, ontvangen voor hun producten 5 knikkers per stuk
- Je koopt van elke groep slechts 2 stuks.
- Dat betekent concreet dat 5 groepen samen elk 2 stuks kunnen verkopen per rit.
- Je koopt dus 10 stuks per rit à 5 knikkers per stuk = 50 knikkers.
- De autoband moeten de groepen bij jullie achterlaten. De verhuurfirma komt ze bij jullie weer ophalen.

Verhuurfirma vrachtwagen: 3 personen

- Maak voor jezelf een standje "verhuur van vrachtwagens"
- 1 autoband = 1 vrachtwagen
- Leg je autobanden aan de ketting
- We hebben een 4-tal autobanden. Dat betekent dat je slechts 4 vrachtwagens tegelijk kan verhuren
- Normaal zal pas op het eind van het 2° jaar voor het eerst een vrachtwagen verhuurd worden.
- De verhuring van 1 autoband kost 5 knikkers. De groepen moeten onder mekaar uitmaken hoe ze je betalen. Maar het is beter bij de vis: geen krediet.
- Zorg dat 1 van jullie pendelt tussen jullie firma en de stad, om de gebruikte autobanden weer op te halen. De groepen moeten die immers ter plekke achterlaten.

De witte en zwarte fee: 7 personen

- Zie algemene speluitleg
- Jullie taak is beperkt qua omvang, maar omdat we zeker moeten zijn dat de jaarlijkse afrekening snel en vlot kan gebeuren, is het nodig dat elke fee maar een 3-tal groepen moet bedienen.
- Verkleed jezelf in een witte en zwarte outfit (met creativiteit en enkele stoffen uit de praktische ploeg lukt dat wel)
- Zorg voor een buidel of tas of zak waarin je de knikkers verzamelt die de groepen je overhandigen.
- Spreek goed met mekaar af, wie welke groepen bedient.

De witte en zwarte fee: de jaarlijkse afrekening

Op het einde van elk jaar komt in elke leefgroep de witte en zwarte fee langs.

- o Je kijkt of de groep een groene ballon heeft (voedsel om van te leven) en of de groep een gevulde spaarpot heeft (geld voor de gezinsuitgaven).
- o De groep overhandigt je hun gevulde spaarpot. Jij maakt hem leeg in je buidel.
  - **Heeft de groep een groene ballon en is de spaarpot helemaal vol? Niks aan de hand. Ze kunnen overleven.**
De knikkers die ze over hebben mogen ze houden voor volgend jaar.
  - **Hebben ze te weinig knikkers en/of hebben ze geen groene ballon? Dan slaat de armoede toe.**
Ze moeten zichzelf in schulden steken om te kunnen overleven. Ze moeten iets van hun bezittingen afgeven.
Voor elke knikker die ze te weinig hebben, moeten ze je een plankje of een ballon overhandigen.
Ook als ze geen groene ballon hebben, moeten ze een plankje of een ballon overhandigen.
  - **VERNIETIG DE BALLONNEN DIE JE IN BESLAG NEEMT**
  - **GEEF DE PLANKJES DIE JE IN BESLAG NEEMT AAN DE FIRMA**
  - **BRENG DE KNIKKERS NAAR DE LOKALE MARKT BIJ DE OPKOPERS.**

Werkgevers in de stad (Praktische ploeg)

- Jullie fungeren dus als werkgevers in de stad.
- Je hebt daar diverse soorten werkgevers: bouwfirma's, openbare werken, sjouwers, elektriciens, prostitutiehuizen, enz... maar ook rijke stadsbewoners die dienstpersoneel in huis hebben.
- Wees creatief en verzin diverse jobs die kunnen gebeuren: tent kuisen, frigo's bijvullen, bakjes sjouwen, ...

- Deelnemers die zich komen aanbieden voor een job moeten een arbeidskaart hebben (een houtkleurig, onbeschilderd plankje)
- Je mag ook heel wat kandidaten weigeren.
  - o Werf zeker het eerste jaar niet meer dan 20 mensen aan.
  - o Het tweede jaar mogen het er meer zijn.
- Betaal hen nooit meer dan 1 knikker per jaar per persoon.

- 2 van jullie fungeren als ronselaars in de dorpen, reeds tijdens jaar 1. Belof de mensen een goeie job, een vast inkomen, een prettige werkomgeving, enz... Overhaal hen om een arbeidskaart te gaan halen bij het Panchayat Development Committee. (om een gekleurd plankje om te wisselen voor een houtkleurig plankje) en om werk te zoeken in de stad.

- Er mag ook gerust een mensenhandelaar bij zijn. Iemand die werk belooft aan een deelnemers met een houtkleurig plankje, en hen meeneemt naar een rijke familie. Daar moeten ze hun houtkleurig plankje afgeven, en op handen en knieën een stuk van de houten vloer in de grote tent schrobben. Maar ze zijn hun plankje kwijt, en dus hun bewijs dat ze werknemer zijn. De werkgever dreigt hen niet te betalen, of betaalt slechts 1 knikker voor het werk van de hele groep, of ze mogen al blij zijn dat ze hun plankje terugkrijgen.
- Of de mensenhandelaar neemt hen mee naar een prostitutiehuis waar ze hun plankje moeten afgeven, en het maar terugkrijgen na het plegen van een dans op zwoele muziek. (Maar let op met dit soort opdrachten. Je weet niet of sommige deelnemers traumatische ervaringen meedragen)

De heer en mevrouw Climate & Change

- De heer en mevrouw **Climate & Change** komen rond met natuurrampen. Ze doen dat, verkleed als keurig geklede Britse butlers die een briefje komen afgeven dat op een zilveren schaal ligt.
- Ze lezen het briefje beleefd voor, en voltrekken dan eigenhandig de ramp. Ze zijn gewapend met een schaar, en knippen na de voorlezing en overhandiging van hun briefje het touwtje van een ballon door.
- Ze doen dat pas vanaf het tweede jaar.
- Ze treffen eenzelfde groep nooit meer dan 1 keer.
- Ze treffen het tweede jaar slechts een 5-tal groepen, enkel groene ballonnen van groepen die een tweede groene ballon hebben.
- Het derde jaar, treffen ze allerhande groepen, nu eens hier, dan eens daar, samen een 10-tal. Nu knippen ze ook gekleurde ballonnen.
  - Als de groepen er in het 3e jaar in slagen om veel gekleurde ballonnen los te krijgen van het Forest Department, mag het bij 15 groepen, zodat alle 20 de groepen één keer een ramp krijgen tijdens het spel.

Rampen van Climate&Change

Bij groepen met een groene ballon

*Geachte dames en heren,
Als gevolg van de ontbossing en de klimaatopwarming zijn de moessonregens erg vernietigend dit jaar. Uw landbouwoogst zal helaas mislukken. Het doet me leed u deze ramp te moeten overbrengen, maar u moet weten dat het wij niet zijn die de milieuvernietiging organiseren. Wij voltrekken ze alleen.*

*Geachte dames en heren,
Als gevolg van de ontbossing en de klimaatopwarming gaat de vruchtbaarheid van uw landbouwgrond jaar na jaar achteruit. Helaas moet ik u zeggen dat uw landbouwgrond stilaan een woestijn wordt, en dat uw landbouwoogst dit jaar mislukt. Het doet me leed u deze ramp te moeten overbrengen, maar u moet weten dat het wij niet zijn die de milieuvernietiging organiseren. Wij voltrekken ze alleen.*

Bij groepen met een witte ballon

*Geachte dames en heren,
als gevolg van de ontbossing en de klimaatopwarming zijn de moessonregens erg vernietigend dit jaar. Uw oogst van biobrandstoffen zal helaas mislukken. Het doet me leed u deze ramp te moeten overbrengen, maar u moet weten dat het wij niet zijn die de milieuvernietiging organiseren. Wij voltrekken ze alleen.*

*Geachte dames en heren,
Als gevolg van de ontbossing en de klimaatopwarming gaat de vruchtbaarheid van uw landbouwgrond jaar na jaar achteruit. Helaas moet ik u zeggen dat uw landbouwgrond stilaan een woestijn wordt, en dat uw oogst van biobrandstoffen dit jaar mislukt. Het doet me leed u deze ramp te moeten overbrengen, maar u moet weten dat het wij niet zijn die de milieuvernietiging organiseren. Wij voltrekken ze alleen.*

Bij groepen met een paarse, gele, oranje of turkooizen ballon

*Geachte dames en heren,
Als gevolg van de ontbossing en de klimaatopwarming gaat het heel slecht met de kwaliteit van uw bos. Omdat ze niet langer beschermd worden door de bomen, sterven heel wat planten uit. Zo ook de kruiden en planten waarvan u moet leven. Het doet me leed u deze ramp te moeten overbrengen, maar u moet weten dat het wij niet zijn die de milieuvernietiging organiseren. Wij voltrekken ze alleen.*

Bij groepen met een bruine, blauwe, roze of rode ballon

*Geachte dames en heren,
Als gevolg van de ontbossing en de klimaatopwarming gaat het heel slecht met de kwaliteit van uw bos. Omdat zoveel bomen weg zijn, zijn de overblijvende bomen veel meer vatbaar voor allerlei schimmels en ziekten en insectenplagen. Helaas zijn ook bomen getroffen waarvan u moet leven.
Het doet me leed u deze ramp te moeten overbrengen, maar u moet weten dat het wij niet zijn die de milieuvernietiging organiseren. Wij voltrekken ze alleen.*

Maak alleen de producten waarvan je zowel een ballon als een plankje hebt in de juiste kleur

Bruin = tamarinde

Pluk 30 ovale blaadjes van de bomen, en rijg ze aaneen met een lange grashalm

Blauw = bamboe

Verzamel 10 dunne dode twijgen van ongeveer 30 cm lang.

Bind ze samen met een koord die je maakt van lange grashalmen.

Paars = geneeskrachtige kruiden

Zoek 20 witte bloemen en rijg ze aan een lange grashalm

Geel = Ionawortel (insecticide)

Haal een kruidachtige plant met wortel en al uit de grond.

Oranje = eetbare paddestoelen

Zoek 15 denappels, en bind ze samen met lange grashalmen.

Turkoois = oliehoudende plant

Pluk 20 lange grashalmen waarop aren staan.

Bind ze op 2 plaatsen samen met een soepele grashalm.

Roze = fruit

Pluk 25 rijpe of halfrijpe bramen. Dus geen groene!

Rood = textielvezels

Neem 2 X 30 grashalmen en weef ze tot een matje.

Groen = voedsellandbouw (enkel als je overschakelt op extra voedselproductie)

Zoek 15 paartjes van nog aan elkaar hangende dennennaalden. Gebruik 1 paar om de 14 andere in te hangen, en bind het bovenaan dicht met gras.

Wat kan een tribal groep realistisch verdienen?

Verdeling van ballonnen:

20 leefgroepen X 3 ballonnen = 60 ballonnen verspreid

$60 / 8 = 7 + \text{rest } 4$

dwz: 4 kleuren X 7 stuks en 4 kleuren van 8 stuks

lokale handelaars kopen per jaar van elk bosproduct slechts 2 stuks per aanbieder (en zorgen er voor dat de koop slechts begint als de aanbieders ter plekke zijn, zodat de beschikbare knikkers verdeeld worden over de groepen)

Aanvang van het spel:

- Voor elk bosproduct: 3 knikkers X 3 producten = 9 knikkers (X max 2 stuks elk = 18 knikkers)
- Structureel 2 knikkers te weinig, dwz ze zijn verplicht om ofwel
  - Plankjes om te zetten naar arbeidskaarten en werk te zoeken
  - Plankjes te verkopen
  - ofwel er 2 afgeven aan de wit-zwarte fee op het einde van het jaar.
- Dwz door pure noodzaak zullen na jaar 1 al minstens 20 ballonnen sneuvelen en omgezet worden naar zwart
- Daarbovenop zullen een onbekend aantal groepen ingaan op het aanbod om plankjes te verkopen of om contractteelt te beginnen.

2° jaar: lokale handelaars kopen nog steeds 2 stuks per aanbieder, maar geeft er maar 2 knikkers meer voor. ($2 \times 3 = 6$; en $6 \times 2 = 12$ knikkers met je 3 bosproducten.

De groepen kunnen maximaal 5 plankjes omzetten naar arbeidskaarten. D.i. theoretisch 100 werkzoekenden

- als ze verstandig zijn, doen ze dat niet, en mikken ze op een spreiding van de risico's
- Als ze 2 plankjes omzetten naar werk is dat 40 werkzoekenden.

Groepen die volledig omschakelen naar landbouwteelten doen onterecht een goeie zaak. Ze kunnen op de markt verkopen voor 4 knikkers ipv 3. (in jaar 1 heeft dat een waarde van 24 knikkers, in jaar 2 een waarde van 12 knikkers.) + kunnen ze via cursus nog stuks verkopen aan gemeente voor 2 knikkers/stuk.

- We kunnen hen wel als eersten straffen via climate & change.
- Ook hier zal wel de spreiding van de risico's meespelen. Alle ballonnen omzetten naar groen lijkt niet waarschijnlijk. Toch nog wijzigen?

Wie overstapt naar contractteelt doet per definitie een slechte zaak. Levert per witte ballon 4 knikkers op. Ze kunnen er max 3 omzetten in begin van het spel, dwz ter waarde van 12 knikkers.

Wetgeving

Na de onafhankelijkheid in 1947 kwam onder impuls van Mahatma Gandhi een sterk decentralisatieproces op gang. Hij geloofde immers sterk in de democratische principes en was ervan overtuigd dat participatie in de lokale overheden de ontwikkeling en het welzijn van de bevolking ten goede zou komen, zo ook van de inheemsen. Het duurde tot 1993 vooraleer een eerste wet in voege trad die een wettelijk kader bood.

De wetgeving bestaat dus wel degelijk en betekende een grote overwinning voor de inheemsen. De wetten verzekeren hun rechten en bieden kansen op ontplooiing en zelfbeschikkingsrecht. Deze wetgeving blijft echter meestal dode letter vanwege de ongeletterdheid, corruptie of beperkte toegang tot informatie.

Hieronder een overzicht van de vier wetten die positieve kansen kunnen bieden aan de inheemse bevolking:

Wet van 1992, *73 & 74 Amendment of the Constitution – Panchayat Raj Institutions (PRI)*

- Biedt het wettelijk kader voor de uitbouw van lokaal zelfbestuur
- Geeft inheemsen een speciale status binnen het Panchayat Raj systeem (vertegenwoordigingen)

Wet van 1996, *Panchayat Extension to the Scheduled Area Act (PESA)*

- Van toepassing in negen staten
- Mogelijkheden: vrijwaren van traditionele rechten en beheer/control over natuurlijke rijkdommen.

Wet van 2006, *The Scheduled Tribes and other Traditional Forest Dwellers Act (Recognition of Forest Rights)*

- Erkent het recht van de inheemse woudbewoners op land
- Erkent het recht om het woud te behouden en te beheren voor eigen levensonderhoud

Wet van 2005, *National Rural Employment Guarantee Act (NREGA)*.

- Moet tewerkstelling, koopkracht en ontwikkeling in ruraal India bevorderen.
- Garantie op 100 dagen werk aan elk ruraal huishouden in India.
- Men geeft zich op als werkzoekende bij de Gram Panchayats, indien men binnen de 15 daaropvolgende dagen geen werk vindt, is de overheid verplicht een werkloosheidsvergoeding uit te betalen.